

**Paxta xom ashyosi yetishtirish xamda
xarid qilish bo'yicha fyuchers shartnoma**

Shartnoma tuzilgan joy

Shartnoma raqami-son

Shartnoma tuzilgan sana

Bir tomondan Klasterning nomi va tashkiliy huquqiy shakli nomidan Klaster vakiliga shartnoma tuzish huquqini beruvchi hujjat asosida ish yurituvchi Klaster nomidan faoliyat olib boruvchi shaxs lavozimi va F.I.O.si (bundan buyon—"Buyurtmachi") va ikkinchi tomondan Fermer xo'jaligining nomi va tashkiliy huquqiy shakli fermer xo'jaligi nomidan Fermer vakiliga shartnoma tuzish huquqini beruvchi hujjat asosida ish yurituvchi Fermer nomidan ish olib boruvchi shaxs lavozimi va F.I.O.si (bundan buyon—"Xo'jalik") birgalikda "Taraflar" ushbu bitimni quyidagilar haqida tuzdilar.

SHARTNOMANING PREDMETI

1.1. "Xo'jalik" Fermer xo'jaligining biznes rejasi mo'ljallangan sana ga asosan yer maydonining ball bonitetiga nisbatan hisoblangan normativ hosildorligidan kelib chiqib, o'rtacha ball boniteti Hosildorlikning o'rtacha ball boniteti ball bo'lgan, Paxta xom ashyosi yetishtiriladigan yer miqdori (gektar) gektar yer maydondan Yig'ib olinadigan paxta xom ashyosi navi seleksion navli, Yig'ib olinadigan paxta xom ashyosi reproduksiya turi reproduksiyali, Yig'ib olinadigan paxta xom ashyosi og'irligi (tonna) tonna paxta xom ashyosini hosil yilining 25-dekabr sanasigacha yetishtirish va kelishilgan holda yetkazib berish, "Buyurtmachi" esa mazkur shartnomaning 4-bo'limida belgilangan muddatlarda ushbu mahsulotlarni haqini to'lash majburiyatini o'z zimmasiga oladi.

1.2. "Xo'jalik" tomonidan yetishtirilgan paxta xom ashyosi uchun "Buyurtmachi" tomonidan ushbu shartnomaning 4-bo'limida ko'rsatilgan tartibda va muddatda hisob-kitoblar amalga oshiriladi. "Xo'jalik" quyidagi paxta xom ashyosini belgilangan muddatda yetishtirib berishni zimmasiga oladi:

T/r	Seleksion nav nomi	Avlodi	Miqdori Tn	Bahosi/tn.so'm	Summasi, so'm.
1.	Paxta xom ashyosining seleksion nav nomi	Paxta xom ashyosining avlodi	Paxta xom ashyosining miqdori	Paxta xom ashyosining bahosi	Paxta xom ashyosining summasi

1.3 Paxta xom ashyosining sifati O'zR.ST-615:2008-paxta "Texnikaviy shartlar" talablarga javob berishi shart. Paxta xom ashyosini quritish-tozalashga qilinadigan xarajatlar "Buyurtmachi" hisobidan amalga oshiriladi.

1.4. "Xo'jalik" "Buyurtmachi" tomonidan moliyalashtirilgan shartnomadagi belgilangan (tonna) paxta xom ashyosini to'liq "Buyurtmachi"ga yetishtirib beradi. "Xo'jalik" shartnomada nazarda tutilgan hajmlardan ortiqcha yetishtirilgan mahsulotni faqat qo'shimcha bitim asosida sotadi.

2. TARAFLARNING HUQUQLARI VA MAJBURIYATLARI

2.1. "Xo'jalik"ning huquqlari:

ushbu shartnomaning 2.4-bandiga asosan urug'lik chigit bilan ta'minlashni "Buyurtmachi"dan talab qilish;

mazkur shartnomani bajarish uchun zarur bo'lgan amaldagi davlat standartlari va boshqa me'yoriy hujjatlar bilan ta'minlashni talab qilish;

mahsulotni topshirish va sifatini aniqlashda qatnashish, lozim bo'lganda taraf bo'lmagan vakolatli davlat organlarining boshqa mutaxassisleri ishtirokida sifatini qayta o'rganishni talab qilish;

mahsulotlar “Xo‘jalik”ning hisobidan yetkazib berilganda, transport xizmatlari, yuklash, tashish, tushirish (tushirish vaqti, tonna kilometr hisobga olingan holda) harajatlarni vakolatli organlar tomonidan tasdiqlangan hujjatlar bo‘yicha yoki “Xo‘jalik” tomonidan taqdim etilgan norma va me‘yoriy tariflar doirasida “Buyurtmachi”dan talab qilish;

“Buyurtmachi” tomonidan urug‘lik materiallari o‘z vaqtida yetkazib berilmaganda, shuningdek, terim pullari, kelishilgan avans mablag‘lari va yakuniy hisob-kitoblar o‘z vaqtida amalga oshirilmaganda, yetkazilgan zararlarni qoplashni talab qilish;

paxta xom ashyosini yetishtirishda maxsulot qiymatini ixtiyoriy sug‘urtalash;

“Buyurtmachi”dan yig‘im-terim vaqtida terim pulini xar kuni to‘lanishini talab qilish huquqiga ega.

Xo‘jalikning boshqa huquqlari

2.2. “Xo‘jalik”ning majburiyatlari:

mazkur shartnomaning 1.2. bandida belgilangan nav bo‘yicha urug‘likni “Buyurtmachi”dan qabul qilib olish;

ushbu shartnomaning 1.2-bandida ko‘rsatilgan ekish uchun talab etiladigan urug‘lik chigit uchun navi, avlodi, miqdori va muddati ko‘rsatilgan buyurtmanoma taqdim etish;

“Buyurtmachi”dan qabul qilib olingan seleksion navli urug‘lik chigitni shartnomada nazarda tutilgan yer maydonlariga to‘liq ekishni ta‘minlash;

shartnomada ko‘rsatilgan paxta xom ashyosini yetishtirish va “Buyurtmachi”ning qabul qilish manziliga tashish xarajatini kelishilgan holda yetkazib berish;

shartnomaning 1.1.-bandlarida ko‘rsatilgan majburiyatlarni to‘liq bajarish;

topshirilayotgan mahsulotning sifati va navi standartlar, texnik shartlar va mazkur shartnomada belgilangan majburiy shartlarga mos yetkazib berilishini ta‘minlash;

“Buyurtmachi”dan olingan urug‘lik, yig‘im-terim mavsumi uchun kerakli materiallar va avans mablag‘laridan agrotexnik tadbirlariga muvofiq maqsadli foydalanish;

“Buyurtmachi”dan agrotexnik tadbirlar uchun kelishilgan holda olingan yoqilg‘i moylash materiallari va mineral o‘g‘itlardan belgilangan me‘yor asosida foydalanish;

shartnomaviy majburiyat bajarilmagan taqdirda “Buyurtmachi”ga yetkazilgan zararni qoplash;

agar “Xo‘jalik” mazkur shartnomada ko‘rsatilgan majburiyatni uzrli sabablarga ko‘ra bajara olmasa, bu to‘g‘risida asoslantiruvchi hujjatlar bilan oldindan oqilona muddatda “Buyurtmachi”ni habardor qilish;

paxta yig‘im-terim ishlariga terimchilarni jalb qilishda O‘zbekiston Respublikasi qonunlari, xalqaro shartnomalari, shu jumladan Xalqaro Mehnat Tashkilotining “Bolalar mehnatining og‘ir shakllarini taqiqlash va yo‘q qilishga doir shoshilinch choralar to‘g‘risida”gi va “Zo‘rlab ishlatish yoki majburiy mehnat to‘g‘risida”gi konvensiyalari talablariga qat‘iy rioya qilish.

Xo‘jalikning boshqa majburiyatlari

2.3. “Buyurtmachi”ning huquqlari:

topshiradigan mahsulotning sifati va navi standartlar, texnik shartlar va mazkur shartnomada belgilangan majburiy shartlarga mos kelishini “Xo‘jalik”dan talab qilish;

Moliyalashtirilgan mablag‘lar maqsadsiz sarflangan xolatlar aniqlangan taqdirda “Xo‘jalik”ni moliyalashtirishni to‘xtatish va maqsadsiz sarflangan mablag‘larni undirish;

ushbu shartnomada ko‘rsatilgan mahsulotni shartnomaning 2.1-bandi 4-xatboshi (yuklash, tashish, tushirish) talablari asosida belgilangan muddatgacha qabul qilish joyiga topshirishni “Xo‘jalik”dan talab qilish;

“Xo‘jalik” tomonidan paxta joylashtirilgan maydonlar to‘g‘ri ko‘rsatilganligini, agrotexnik tadbirlar o‘z vaqtida amalga oshirilishini monitoring qilish;

mahsulot yetkazib berilmaganligi yoki sifatsiz mahsulot yetkazib berilganligi uchun yetkazilgan zararlarni qoplashni “Xo‘jalik”dan talab qilish;

Buyurtmachining boshqa huquqlari

2.4. “Buyurtmachi”ning majburiyatlari:

“Xo‘jalik”ga ekish uchun ushbu shartnomada ko‘rsatilgan sifatli urug‘likni “Xo‘jalik” tomonidan berilgan buyurtmanomada ko‘rsatilgan muddatda va miqdorda yetkazib berish;

Yetkazib berilgan urug'likning miqdori, sifati va navi standartlar va texnik shartlarga mos kelmasa "Xo'jalik"ga yetkazilgan zararni qoplash,

"Xo'jalik" tomonidan shartnomaning 1.1-bandiga muvofiq yetishtirilgan paxta xom ashyosini qabul qilish va uni xaqini mazkur shartnomaning 4-bo'limida belgilangan tartibda va muddatda to'lash;

"Xo'jalik"ga yig'im-terim mavsumida terim pullarini xar kuni o'z vaqtida to'lanishini ta'minlash;

"Xo'jalik"ni ushbu shartnomani bajarish uchun zarur bo'lgan amaldagi tegishli davlat standartlari va boshqa me'yoriy hujjatlar bilan ta'minlash;

"Xo'jalik" tomonidan yetkazib berilgan mahsulotga to'lov yoki tovar-transport hujjatini mahsulotni qabul qilgan vaqtning o'zida rasmiylashtirib berish;

mahsulot tayyorlov maskaniga "Xo'jalik"ning transport vositasida tashilganda "Xo'jalik"ka transport xizmatlari, yuklash va tushirish (tushirish vaqti, tonna kilometr hisobga olingan holda) xarajatlarini vakolatli organlar tomonidan tasdiqlangan normativ hujjatlar yoki "Xo'jalik" tomonidan taqdim qilingan xujjatlar asosida yakuniy hisob-kitoblar sanasiga qadar to'lash;

shartnomaga asosan "Xo'jalik"ni agrotexnik tadbirlar uchun bo'nak mablag'lari, shu jumladan kelishilgan holda talabnoma asosida yoqilg'i moylash materiallari, mineral o'g'it va boshqa zarur narsalar bilan ta'minlash;

shartnoma davlat organlari tomonidan ro'yxatdan o'tkazilgan kundan boshlab ikki kun muddatda "Xo'jalik"ka ro'yxatdan o'tkazilgan shartnomaning bir nusxasini taqdim etish;

Buyurtmachining boshqa majburiyatlari

3. SHARTNOMANING BAJARILISHI

3.1.Majburiyatlar mazkur shartnoma shartlari va qonunchilik hujjatlari talablariga muvofiq zarur tarzda bajarilishi kerak. Agar taraflar o'z zimmlariga olgan barcha majburiyatlar bajarilishini ta'minlasa, shartnoma bajarilgan hisoblanadi.

3.2.Ushbu shartnomada ko'rsatilgan miqdordagi mahsulotni qabul qilish bo'yicha yakuniy hujjatlar tuzilgan sana "Xo'jalik" tomonidan shartnoma bo'yicha majburiyatlar bajarilgan sana hisoblanadi. Yakuniy hisob-kitoblarning to'lov hujjatidagi ko'rsatilgan sana mahsulotga haq to'lash bo'yicha "Buyurtmachi" tomonidan majburiyatlar bajarilgan sana xisoblanadi.

3.3.Mahsulot "Buyurtmachi"ning tayyorlov maskaniga "Buyurtmachi"ning transportida olib ketiladi yoki "Xo'jalik" bilan tashish xarajatlari kelishilgan holda yetkazib beriladi.

3.4."Buyurtmachi" tomonidan "Xo'jalik"ka ekish materiallari (urug'lik) ushbu shartnomada hamda buyurtmanomada ko'rsatilgan muddat va miqdorda yetkazib beriladi.

3.5."Xo'jalik" tomonidan "Buyurtmachi"ga ekish materiallari (urug'lik) turkumlarini hamda yetkazib berish sanasini o'zgartirish zarurati mavjud bo'lsa 10 kun oldin taraflar uchun maqbul bo'lgan aloqa vositalari (chopar, pochta, elektron pochta) orqali xabarnoma yuborilishi lozim.

4. MAHSULOT BAHOSI VA HISOB-KITOB TARTIBI

4.1. "Xo'jalik" tomonidan "Buyurtmachi"ga yetishtirib beriladigan paxta xom ashyosining xarid narxi 1 (bir) tonna uchun Paxta xom ashyosining bir tonna uchun xarid narxi so'mni tashkil qiladi. Ushbu narx jaxon bozori narxlaridan kelib chiqib tavsiya etilgan narxlardan kam bo'lmasligi lozim.

Shartnomaning umumiy summasi Shartnomaning umumiy summasi so'mni tashkil qiladi.

4.2. Yig'im-terim mavsumida "Buyurtmachi" "Xo'jalik"ka topshirilgan paxta xom ashyosi uchun mutanosib ravishda terim pullarini belgilangan narxlarda xar kuni to'lab boradi.

4.3. "Buyurtmachi" tomonidan shartnoma umumiy summasining 70 foizi "Xo'jalik"ga avans sifatida to'lab beriladi. Shundan, umumiy summaning Xo'jalikka avansning qoldiq qismini to'lab berish muddatlari ga qadar "Xo'jalik"ga to'lab beriladi.

4.4. Yakuniy hisob-kitoblar paxta topshirish yakunlangandan keyin "Buyurtmachi" tomonidan "Xo'jalik"ka berilgan avans mablag'lari, yig'im-terim uchun o'tkazilgan pullar chegirib tashlanib, mahsulotni transportda tashish va

tushirish harajatlari ham belgilangan normalar va me'yoriy tariflar doirasida hisob kitob hosil yilining 25-dekabriga qadar 90 foiz, keyingi yilning 25-yanvariga qadar qolgan 10 foiz to'liq amalga oshiriladi.

5. TARAFLARNING JAVOBGARLIGI

5.1. Mahsulotni qabul qilinishi asossiz rad etilishining har bir holati uchun "Buyurtmachi" "Xo'jalik"ka ustamalar to'lanishi hisobga olinmagan holda amalda shakllangan o'rtacha narxdan kelib chiqib qabul qilinmagan mahsulot qiymatining 20 foizi miqdorida jarima to'laydi.

5.2. Shartnomada belgilangan mahsulotni topshirishdan asossiz bosh tortganligi, mahsulotni to'liq yetishtirib bermaganligi uchun "Xo'jalik" "Buyurtmachi"ga topshirilmagan mahsulot qiymatining 20 foizi miqdorida jarima to'laydi. Jarima mahsulotning amalda shakllangan o'rtacha narxidan kelib chiqib hisoblanadi.

5.3. Mazkur shartnomaga muvofiq belgilangan muddatlarda bo'nak (avans) mablag'larini, topshirilgan (yuklab jo'natilgan) paxta xom ashyosi haqini to'lashdan asossiz bo'yin tovlaganligi yoki kechiktirgani uchun "Buyurtmachi" "Xo'jalik"ka belgilangan ustamalar to'lanishi inobatga olinmagan xolda asossiz to'lashdan bo'yin tovlagan summaning 20 foizi miqdorida jarima to'laydi.

Jarimadan tashqari "Buyurtmachi" "Xo'jalik"ka muddati o'tkazib yuborilgan har bir kun uchun muddati o'tkazib yuborilgan to'lov summasining 0,4 foizi miqdorida, biroq muddati o'tkazib yuborilgan to'lov summasining 50 foizidan ortiq bo'lmagan miqdorda penya to'laydi.

5.4. Tovar-transport hujjatini rasmiylashtirish rad etilganligi yoki noto'g'ri rasmiylashtirilganligi uchun aybdor tomon boshqa tomonga har bir tovar-transport hujjati uchun bazaviy hisoblash miqdorida jarima to'laydi.

5.5. "Xo'jalik"ni mazkur shartnomada belgilangan miqdorda va muddatlarda standart va texnik shartlar talablariga javob beradigan urug'lik bilan ta'minlanmaganligi uchun "Buyurtmachi" "Xo'jalik"ka mahsulot yetkazib berish paytida amalda bo'lgan urug'lik qiymatining 20 foiz miqdorida jarima to'laydi.

"Xo'jalik" tomonidan ushbu shartnoma bo'yicha "Buyurtmachi"dan qabul qilib olingan urug'lik chigit, mineral o'g'it, yoqilg'i moylash materiallari va bo'nak (avans) mablag'laridan maqsadli foydalanmaslik hamda ushbu shartnomada belgilangan mahsulotni (shartnomadan ortiqcha yetishtirilgan mahsulot bundan mustasno) "Buyurtmachi"dan o'zga shaxslarga, xususan boshqa fermer xo'jaliklariga sotish xolatlari aniqlanganda, aybdor "Xo'jalik" "Buyurtmachi"ga maqsadsiz foydalanilgan mahsulotlar va o'zga shaxslarga sotib yuborilgan mahsulot qiymatini qoplab (to'lab) berish bilan bir qatorda mazkur qiymatning 20 foiz miqdorida jarima to'laydi.

5.6. "Buyurtmachi" tomonidan mahsulot sifati, miqdori bir tomonlama noto'g'ri aniqlanishi, ularning qiymati noto'g'ri belgilanishi hollari aniqlangan taqdirda "Buyurtmachi" mahsulot sifatini, shuningdek, ularning miqdorini hisobga olgan holda qayta to'liq hisob-kitob qiladi hamda "Xo'jalik" ko'rgan zararni qoplab beradi.

5.7. "Xo'jalik" tomonidan sarflangan transport xarajatlarini to'lamaganlik uchun "Buyurtmachi" "Xo'jalik"ka to'lov muddati o'tkazib yuborilgan har bir kun uchun belgilangan muddatda to'lanmagan so'mmaning 0,4 foizi, biroq to'lov muddati o'tkazib yuborilgan summaning 50 foizidan ko'p bo'lmagan miqdorda penya to'laydi.

5.8. Mazkur shartnoma bajarilmaganligi yoki zarur darajada bajarilmaganligi uchun "Xo'jalik"ni javobgarlikka tortishda "Xo'jalik" tomonidan mazkur shartnoma bo'yicha shartnoma majburiyatlarining bajarilmasligi yoki lozim darajada bajarilmasligiga aybdor bo'lgan yetkazib beruvchi, tayyorlovchi va xizmat ko'rsatuvchi tashkilotlarning javobgarligi ham qonunchilikka muvofiq ko'rib chiqiladi.

Yetkazib beruvchi, tayyorlov va xizmat ko'rsatuvchi tashkilotlarning aybi bilan mazkur shartnomaning "Xo'jalik" tomonidan bajarilmasligi (zarur tarzda bajarilmasligi) natijasida yetkazilgan zarar belgilangan tartibda ushbu tashkilotlar tomonidan qoplanadi yoki sud orqali undiriladi.

6. FORS-MAJOR VA JAVOBGARLIKDAN OZOD ETISH

6.1. Taraflardan biri shartnomani yengib bo'lmaydigan kuch holat (fors-major)lari (zilzila, qurg'oqchilik, suv toshqini, yong'in, sel, do'l, jala va boshqa tabiiy ofatlar) sababli bajarmagan yoki lozim darajada bajarmaganligini isbotlasa, javobgar bo'lmaydi.

6.2. Ushbu shartnoma shartlarini bajarishga to'sqinlik qiluvchi fors-major holatlarining boshlanishi va tugashi to'g'risida tomonlar zudlik bilan bir-birlarini hamda yengib bo'lmaydigan kuch holatlari (fors-major)ni tasdiqlash bo'yicha komissiyani yozma ravishda xabardor qilishlari shart.

Yengib bo'lmaydigan kuch holatlari (fors-major)ni tasdiqlash bo'yicha komissiya bunday holatlar oqibatida yoki "Buyurtmachi"ning aybi bilan shartnomalar bo'yicha majburiyatlar bajarilmaganligi uchun "Xo'jalik"ni

javobgarlikdan ozod qilish bo'yicha xulosa berishlari mumkin.

6.3. Fors-major holatlari bo'yicha kelishmovchiliklar va nizoli masalalar kelib chiqqan taqdirda tomonlar, qoidaga ko'ra, mustaqil ravishda yoki tuman (shaxar)lar hokimliklari huzurida tashkil etiladigan yengib bo'lmaydigan kuch holatlari (fors-major)ni tasdiqlash bo'yicha komissiya ishtirokida ularni sudgacha hal etish chora-tadbirlarini ko'radilar. Fors-major holatlarini aniqlashda shartnoma taraflari qatnashishi kerak.

7. SHARTNOMANING AMAL QILISHI

7.1. Mazkur shartnoma taraflar tomonidan imzolanib, hududiy vakolatli organdan ro'yxatdan o'tkazilgandan keyin kuchga kirib, shartnomada ko'rsatilgan yakuniy hisob kitoblar to'liq amalga oshirulgunga qadar amalda bo'ladi.

8. NIZOLARNI HAL ETISH TARTIBI

8.1. Shartnoma shartlari bo'yicha taraflar o'rtasida kelishmovchiliklar va nizoli masalalar kelib chiqqan taqdirda taraflar mustaqil ravishda o'zlari yoki boshqa vakillar ishtirokida hal etish choralari ko'radilar.

Taraflar o'zaro kelishuvga erishmagan taqdirda Mediatsiya tartibida nizolarni hal qilishga haqli.

Taraflar o'zaro kelishuvga erishmagan taqdirda esa nizoli holatlar taraflardan birining arizasiga asosan Nizoli masalalarni hal qilish uchun murojaat qilinuvchi sud nomi sudi tomonidan hal qilinadi.

9. YAKUNIY QOIDALAR

9.1. Mazkur shartnoma taraflarning kelishuviga ko'ra yoki taraflardan birining talabi asosida sud tartibida bekor qilinishi yoki o'zgartirilishi mumkin.

9.2. Mazkur shartnomaga o'zgartirish va qo'shimchalar yozma shaklda amalga oshirilib taraflarning vakolatli vakillari tomonidan imzolanishi sharti bilan haqiqiy hisoblanadi.

9.3. Mazkur shartnoma taraflarning har biriga, ro'yxatga oluvchi organ hamda tuman (shahar) fermer, dehqon xo'jaliklari va tomorqa yer egalari kengashi uchun bir nusxadan jami to'rt nusxada tuziladi.

9.4. "Buyurtmachi" mazkur shartnoma to'g'ri tuzilishi va ro'yxatdan o'tkazilishiga mas'ul bo'lib, shartnoma ro'yxatdan o'tkazilgan kundan boshlab ikki kun muddatda shartnomaning aslini "Xo'jalik"ga va tuman (shahar) fermer, dehqon xo'jaliklari va tomorqa yer egalari kengashiga yetkazib berish majburiyatini oladi.

10. TARAFLARNING MANZILI VA BANK REKVIZITLARI

Buyurtmachi. (Klaster)

Manzil: Klasterning manzili

H/R: Klasterning hisob raqami

XKKM: Klasterning XKKM raqami

MFO: Klasterning MFO raqami

INN: Klasterning INN raqami

Xo'jalik (Fermer)

Manzil: Fermer xo'jaligining yuridik manzili

H/R: Fermer xo'jaligining hisob raqami

XKKM: Fermer xo'jaligining XKKM raqami

MFO: Fermer xo'jaligining MFO raqami

INN: Fermer xo'jaligining INN raqami

(imzo, muhr)

(imzo, muhr)

2022-yil “____” _____ da ____-son bilan
tuman Qishloq xo‘jaligi bo‘limidan
“RO‘YXATDAN O‘TKAZILDI”

M.O‘. imzo, lavozimi, F.I.O.

_____ **tuman fermer, dexqon xo‘jaliklari va**
tomorqa yer egalari kengashi xuquqshunosi

M.O‘. imzo, F.I.O.